

ВИЗНАЧЕННЯ ЦІЛЕЙ
СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

ЕКОНОМІКИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

(РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ 2013-2022 РОКІВ)

Смарт-спеціалізація розглядається як інструмент урахування регіональних особливостей

Критеріями, які використовуються для визначення сфер смарт-спеціалізації, є:

- наявність ресурсів (активів) (включаючи фінансовий, природно-ресурсний, виробничий, науковий, інноваційний та кадровий потенціал);
- потенційна здатність до диверсифікації галузей економіки за рахунок розробки конкурентоспроможних кластерів, розвитку міжгалузевих зв'язків або інших видів економічної діяльності;
- наявність або прогнозована спроможність досягти високої концентрації підприємств у регіоні, у тому числі шляхом створення інноваційних систем колективних зусиль на основі державно-приватного партнерства.

Для відображення економічного потенціалу Чернівецької області

Головне управління статистики у Чернівецькій області надало такі статистичні дані за ВЕД:

- Кількість підприємств (одиниць), 3-значні КВЕД за 2013-2022 рр.;
- Кількість зайнятих осіб (осіб), 3-значні КВЕД за 2013-2022 рр.;
- Кількість найманих працівників (осіб), 3-значні КВЕД для 2013-2022 рр.;
- Обсяг реалізованої продукції, товарів, послуг (тисяч грн), 3-значні КВЕД для 2013-2022 рр.;
- Витрати на заробітну плату (тисяч грн), 3-значні КВЕД для 2013-2022 рр.;
- Індекси промислової продукції (відсотків), 3-значні КВЕД для 2013-2022 рр.;
- Товарну структуру експорту (мільйонів дол.США) за 2013, 2017 та 2022 рр.

Спеціалізація Чернівецької області за видами економічної діяльності

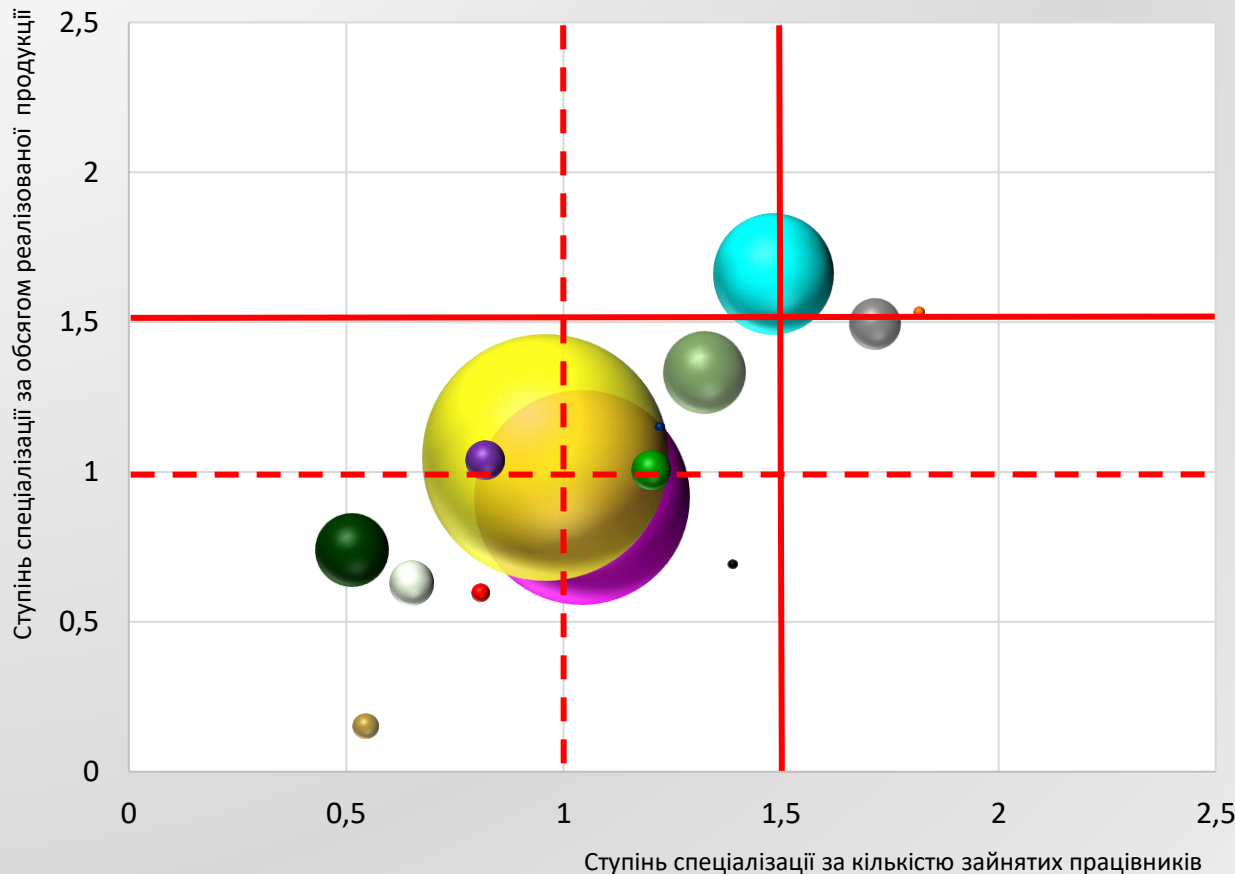
(за обсягом реалізованої продукції та кількістю зайнятих працівників, секторальний розріз)

Умови:

Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$, $LQ_x > 1$: спеціалізація вище середньої

Розмір бульбашки – питома вага ВЕД в економіці регіону;

Період – 2018-2022рр. (5 років)

- Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство
- Промисловість
- Будівництво
- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів
- Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність
- Тимчасове розміщення й організація харчування
- Інформація та телекомунікації
- Фінансова та страхова діяльність
- Операції з нерухомим майном
- Професійна, наукова та технічна діяльність
- Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування
- Освіта
- Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок
- Надання інших видів послуг

$LQ > 1,5$

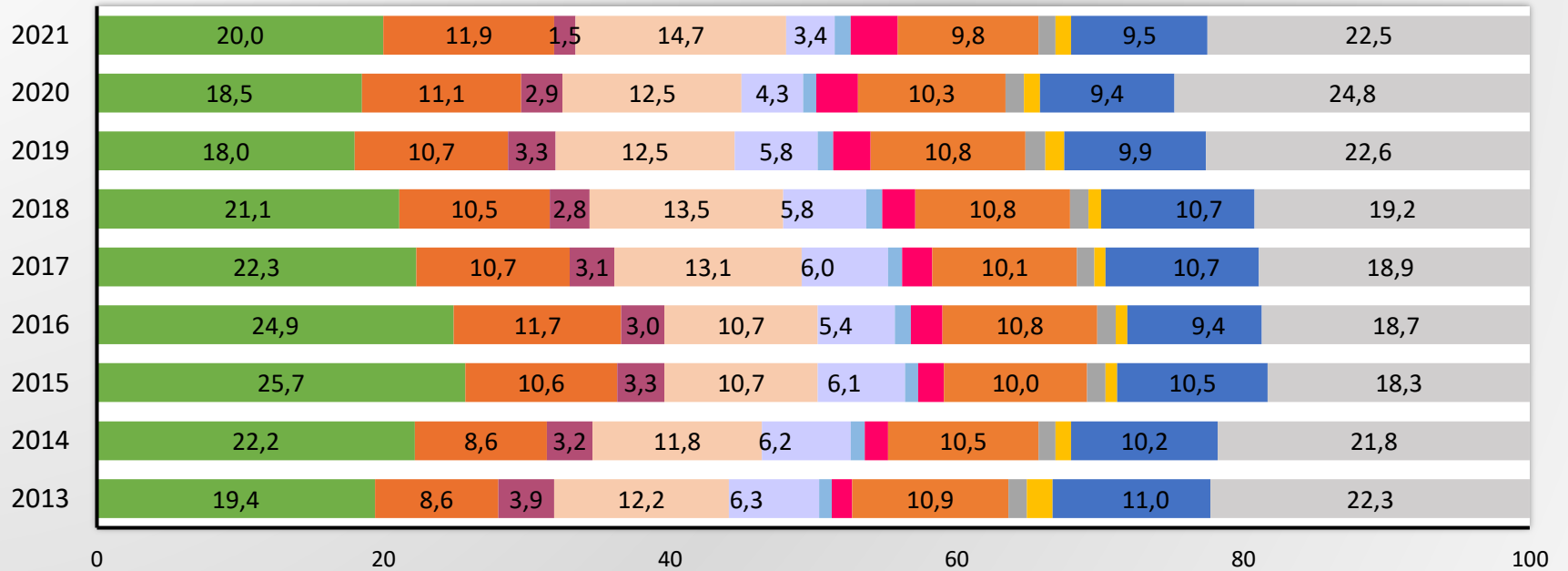
✓ Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство

Оцінка спеціалізації економіки Чернівецької області за часткою ВЕД у ВДВ

(відсотків до підсумку)

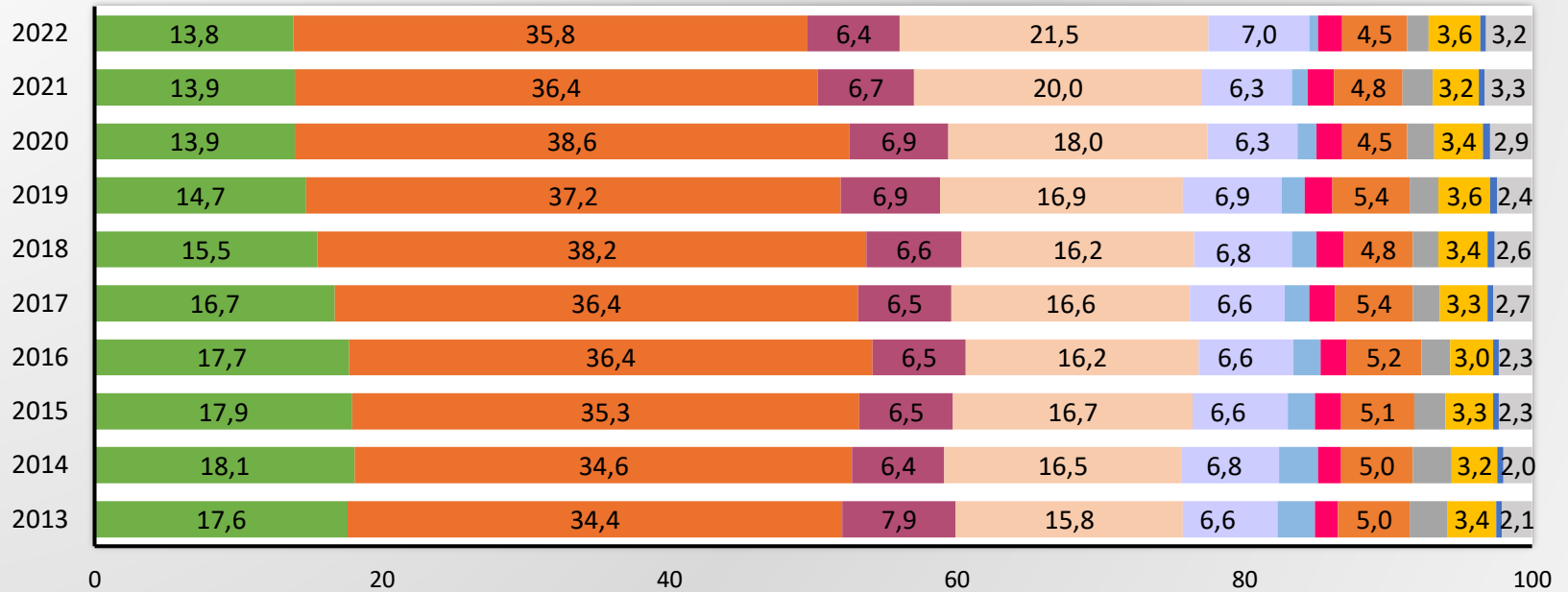
- Сільське, лісове та рибне господарство
- Промисловість
- Будівництво
- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів
- Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність
- Тимчасове розміщування й організація харчування
- Інформація та телекомунікації
- Операції з нерухомим майном
- Професійна, наукова та технічна діяльність
- Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування
- Освіта
- Інші галузі

Забезпечують найвищу додану вартість:

- Сільське, лісове та рибне господарство,
- Промисловість,
- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів,
- Операції з нерухомим майном,
- Освіта

Оцінка спеціалізації економіки Чернівецької області за кількістю зайнятих (відсотків до підсумку)

- Сільське, лісове та рибне господарство
- Промисловість
- Будівництво
- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів
- Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність
- Тимчасове розміщення й організація харчування
- Інформація та телекомунікації
- Операції з нерухомим майном
- Професійна, наукова та технічна діяльність
- Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування
- Освіта
- Інші галузі

Найбільша кількість зайнятих:

- Сільське, лісове та рибне господарство,
- Промисловість,
- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів

Спеціалізація Чернівецької області за видами економічної діяльності

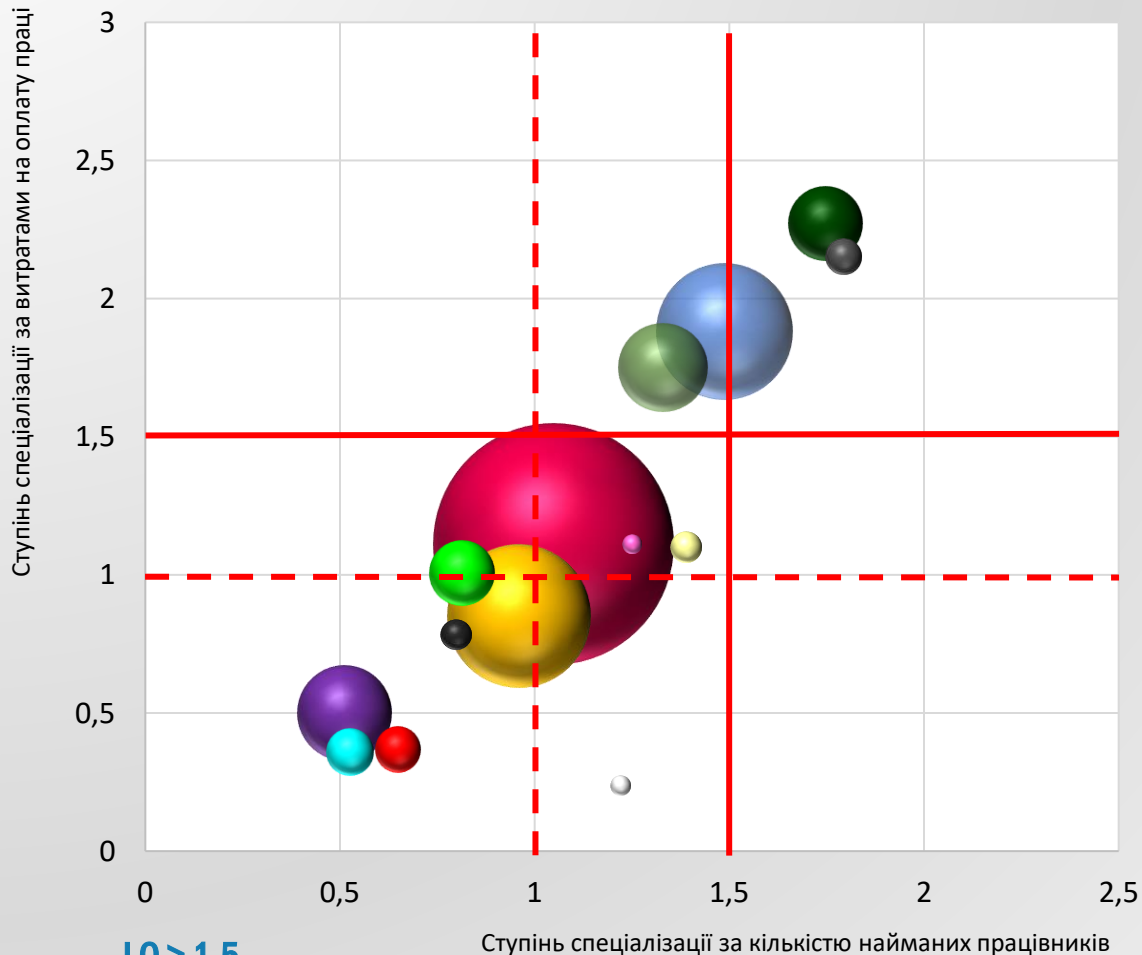
(за витратами на оплату праці та кількістю найманих працівників, секторальний розріз)

Умови:

Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$, $LQ_x > 1$: спеціалізація вище середньої

Розмір бульбашки – питома вага витрат на оплату праці ВЕД в економіці регіону;

Період – 2018-2022рр. (5 років)

$LQ > 1,5$

- Операції з нерухомим майном;
- Надання інших видів послуг;
- Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство

- Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство
- Промисловість
- Будівництво
- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів
- Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність
- Тимчасове розміщування й організація харчування
- Інформація та телекомунікації
- Фінансова та страхова діяльність
- Операції з нерухомим майном
- Професійна, наукова та технічна діяльність
- Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування
- Освіта
- Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок
- Надання інших видів послуг

Спеціалізація Чернівецької області за видами економічної діяльності

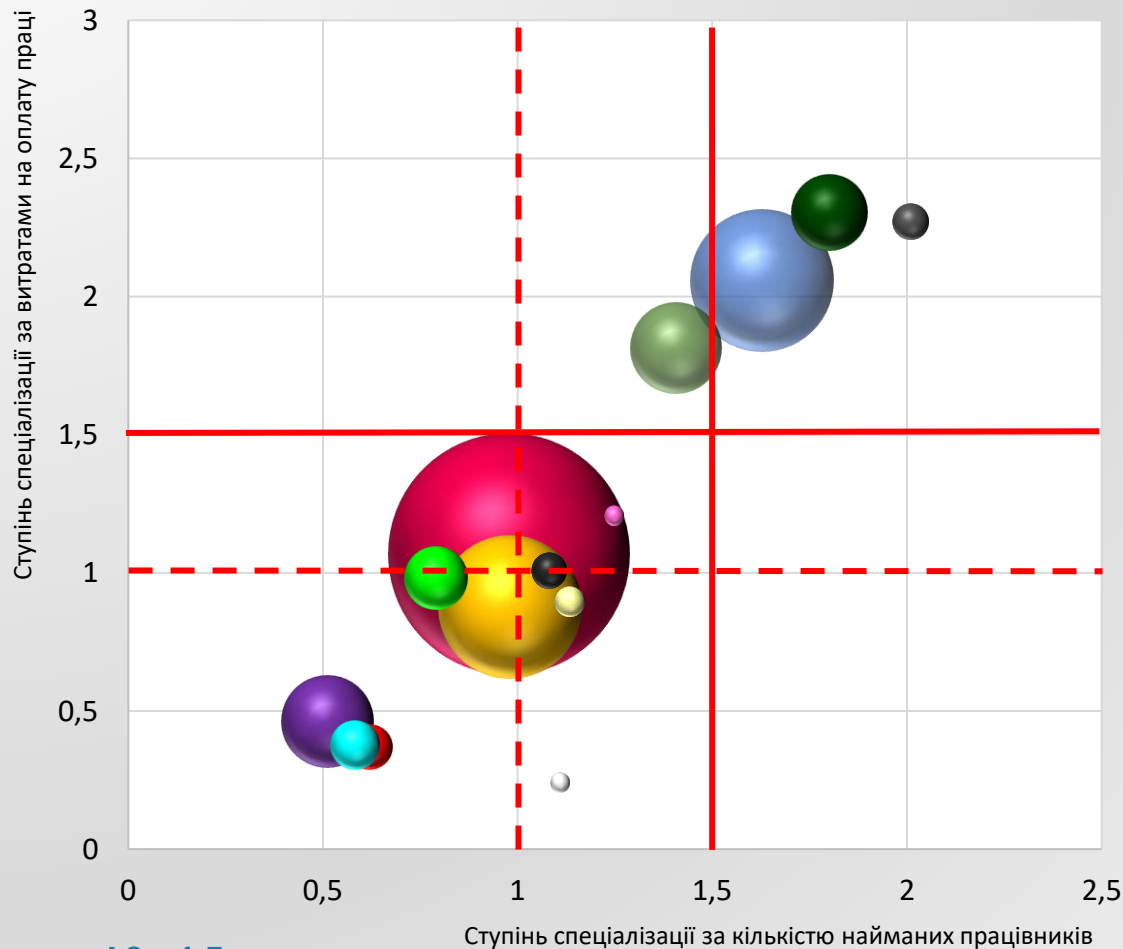
(за витратами на оплату праці та кількістю найманих працівників, секторальний розріз)

Умови:

Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$, $LQ \times > 1$: спеціалізація вище середньої

Розмір бульбашки – питома вага витрат на оплату праці ВЕД в економіці регіону;

Період – 2013-2022рр. (10 років)

- Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство
- Промисловість
- Будівництво
- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів
- Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність
- Тимчасове розміщення й організація харчування
- Інформація та телекомунікації
- Фінансова та страхова діяльність
- Операції з нерухомим майном
- Професійна, наукова та технічна діяльність
- Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування
- Освіта
- Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок
- Надання інших видів послуг

$LQ > 1,5$

- Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство;
- Надання інших видів послуг;
- Операції з нерухомим майном

Спеціалізація виду діяльності

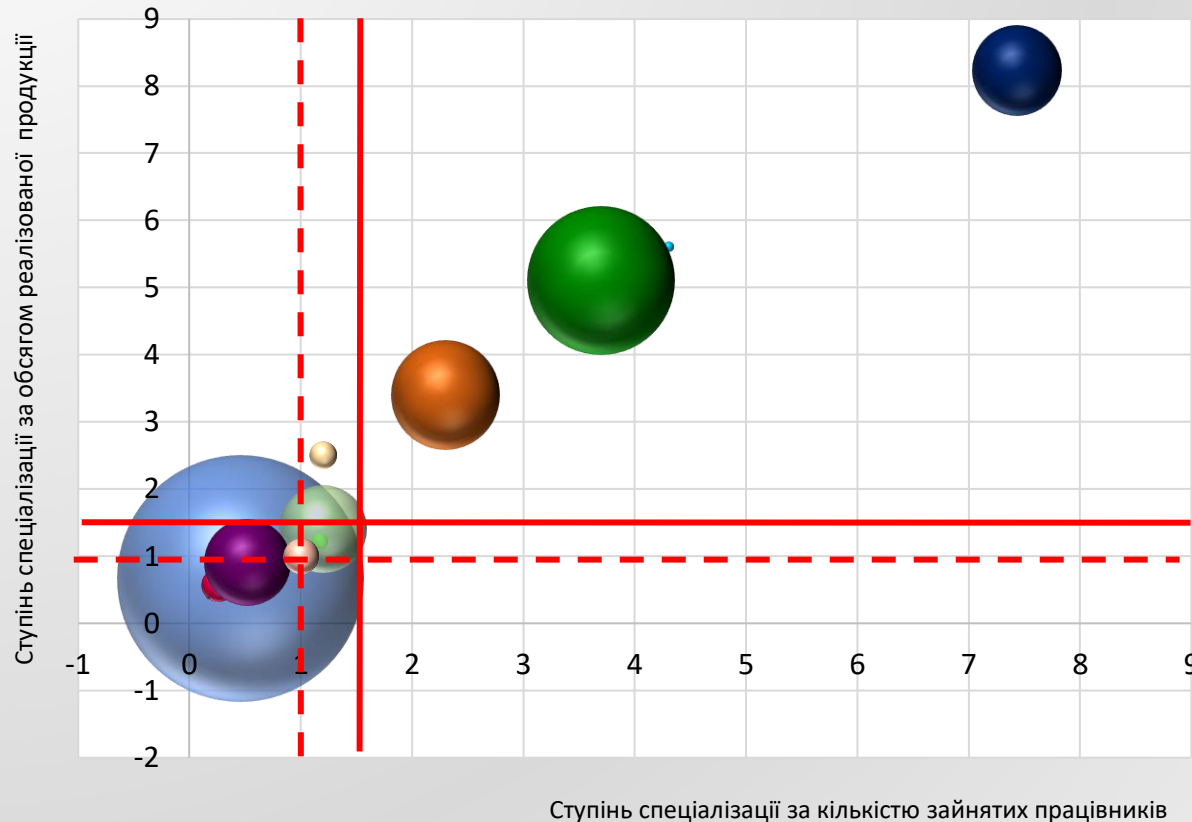
“Сільське, лісове та рибне господарство” Чернівецької області

(за обсягом реалізованої продукції та кількістю найманих працівників)

Умови:

- Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$; $LQ \times x > 1$: спеціалізація вище середньої
- Розмір бульбашки вказує на питому вагу галузі в сільському, лісовому та рибному господарстві регіону

Період – 2013-2017рр. (5 років)

- Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння
- Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів
- Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів
- Вирощування ягід, горіхів та інших фруктів
- Розведення великої рогатої худоби молочних порід
- Розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів
- Розведення овець і кіз
- Розведення свиней
- Розведення свійської птиці
- Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних із ними послуг
- Лісове господарство та лісозаготівлі
- Рибне господарство

LQ > 1,5

- Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів;
- Розведення овець і кіз;
- Лісове господарство та лісозаготівлі;
- Розведення свиней

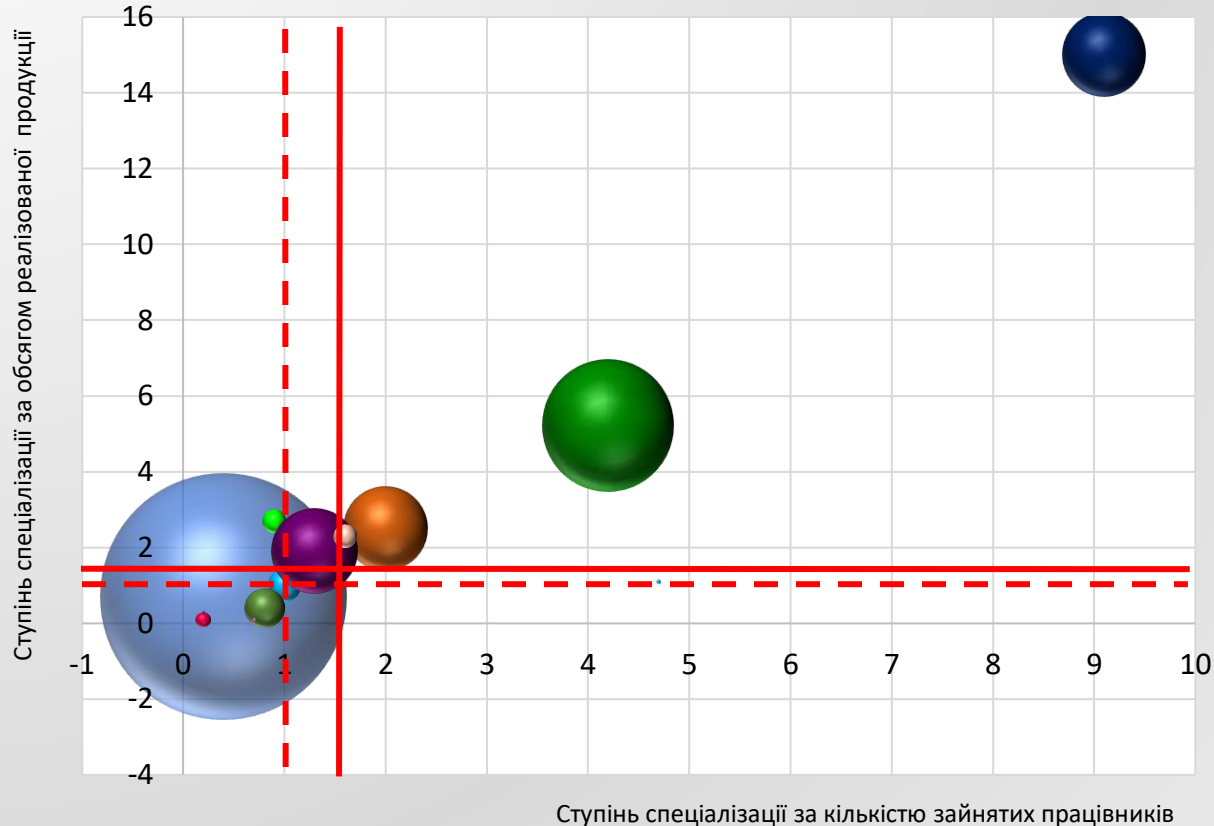
Спеціалізація виду діяльності “Сільське, лісове та рибне господарство” Чернівецької області

(за обсягом реалізованої продукції та кількістю найманих працівників)

Умови:

- Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$; $LQ \times > 1$: спеціалізація вище середньої
- Розмір бульбашки вказує на питому вагу галузі в сільському, лісовому та рибному господарстві регіону

Період – 2018-2022рр. (5 років)

- Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння
- Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів
- Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів
- Вирощування ягід, горіхів та інших фруктів
- Розведення великої рогатої худоби молочних порід
- Розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів
- Розведення овець і кіз
- Розведення свиней
- Розведення свійської птиці
- Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних із ними послуг
- Лісове господарство та лісозаготівлі
- Рибне господарство

LQ > 1,5

- Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів;
- Лісове господарство та лісозаготівлі,
- Розведення свиней;
- Рибне господарство

Спеціалізація виду діяльності

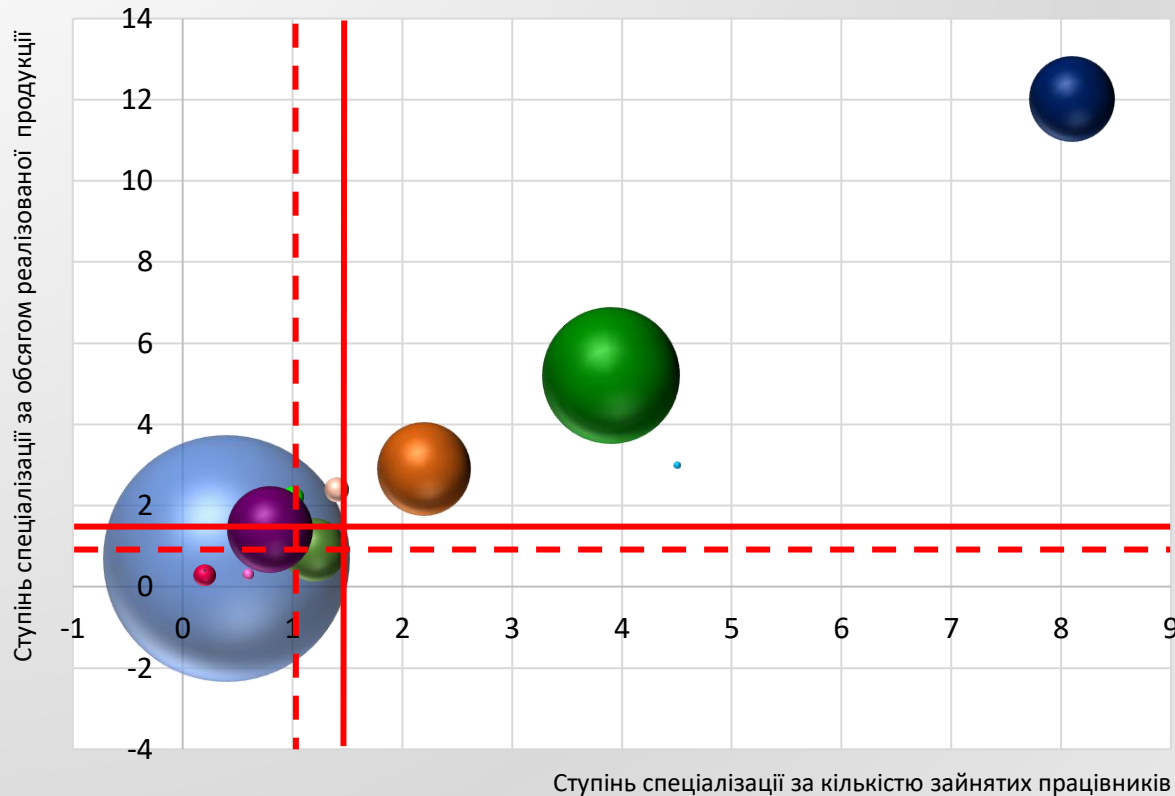
“Сільське, лісове та рибне господарство” Чернівецької області

(за обсягом реалізованої продукції та кількістю найманих працівників)

Умови:

- Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$; $LQ \times x > 1$: спеціалізація вище середньої
- Розмір бульбашки вказує на питому вагу галузі в сільському, лісовому та рибному господарстві регіону

Період – 2013-2022рр. (10 років)

- Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння
- Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів
- Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів
- Вирощування ягід, горіхів та інших фруктів
- Розведення великої рогатої худоби молочних порід
- Розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів
- Розведення овець і кіз
- Розведення свиней
- Розведення свійської птиці
- Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних із ними послуг
- Лісове господарство та лісозаготівлі
- Рибне господарство

LQ > 1,5

- Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів;
- Лісове господарство та лісозаготівлі;
- Розведення свиней;
- Розведення овець і кіз

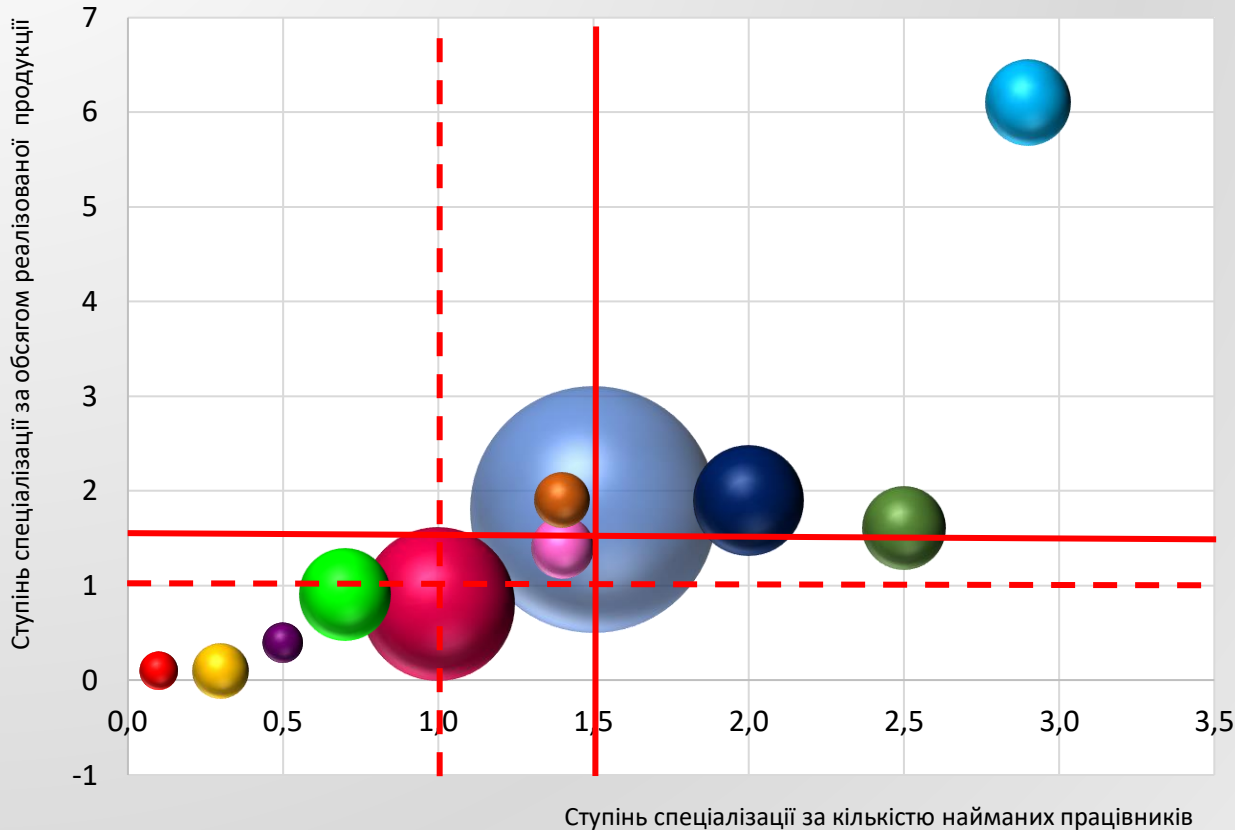
Спеціалізація виду діяльності “Промисловість” Чернівецької області

(за обсягом реалізованої продукції та кількістю найманих працівників)

Умови:

- Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$; $LQ \times > 1$: спеціалізація вище середньої
- Розмір бульбашки вказує на питому вагу галузі в промисловості регіону

Період – 2013-2017рр. (5 років)

- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря
- Виробництво харчових продуктів і напоїв та тютюнових виробів
- Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції
- Машинобудування
- Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів
- Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність
- Виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування
- Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування
- Водопостачання; каналізація, поводження з відходами
- Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції
- Добувна промисловість і розроблення кар'єрів

LQ > 1,5

- Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів;
- Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції;
- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря;
- Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність

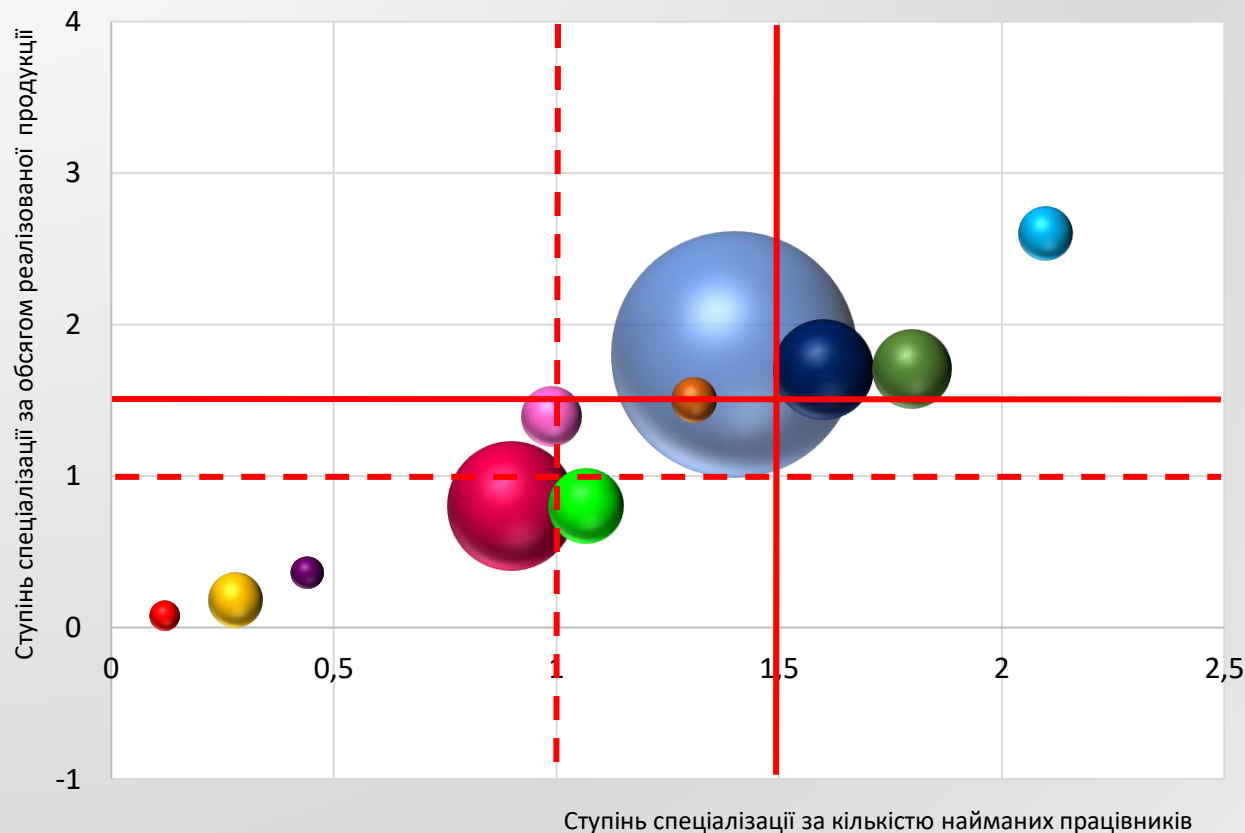
Спеціалізація виду діяльності “Промисловість” Чернівецької області

(за обсягом реалізованої продукції та кількістю найманих працівників)

Умови:

- Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$; $LQ \times > 1$: спеціалізація вище середньої
- Розмір бульбашки вказує на питому вагу галузі в промисловості регіону

Період – 2018-2022рр. (5 років)

$LQ > 1,5$

- Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів;
- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря;
- Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність;
- Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції

- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря
- Виробництво харчових продуктів і напоїв та тютюнових виробів
- Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції
- Машинобудування
- Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів
- Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність
- Виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування
- Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування
- Водопостачання; каналізація, поводження з відходами
- Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції
- Добувна промисловість і розроблення кар'єрів

Спеціалізація виду діяльності “Промисловість” Чернівецької області

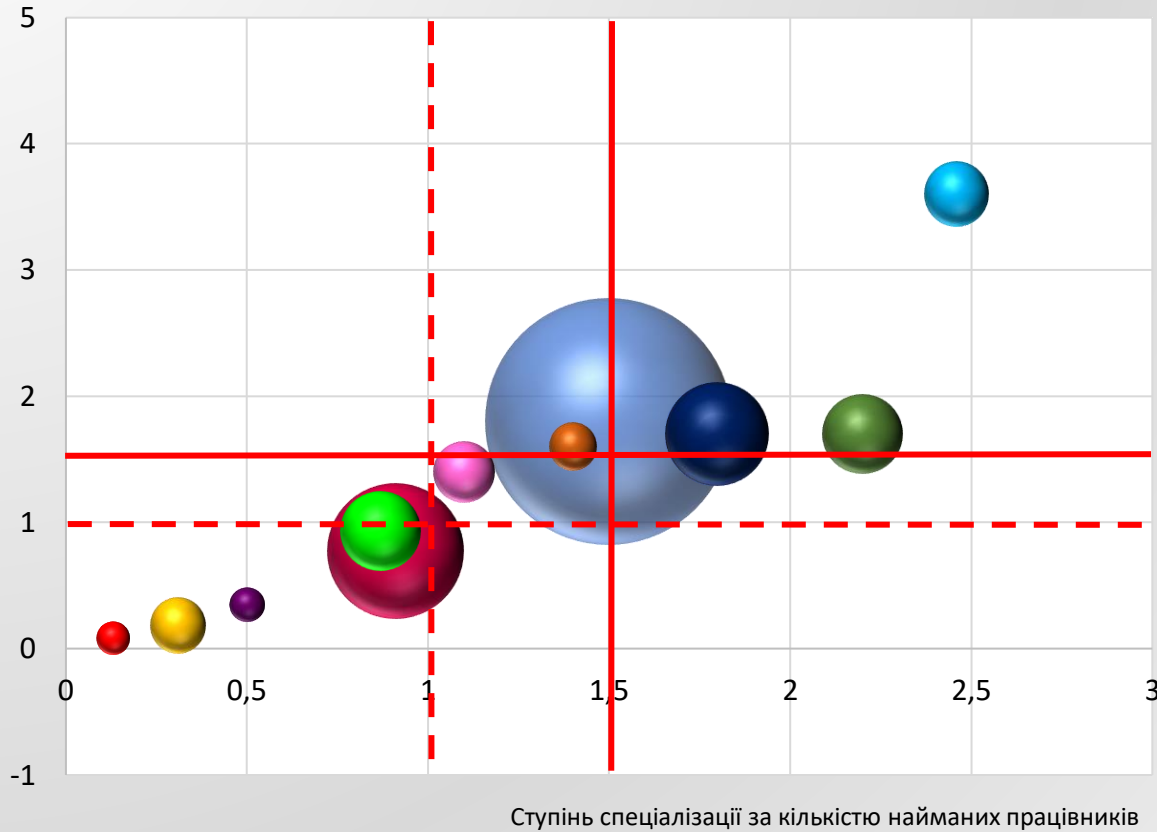
(за обсягом реалізованої продукції та кількістю найманих працівників)

Умови:

- Коефіцієнт спеціалізації $LQ > 1,5$; $LQ \times > 1$: спеціалізація вище середньої
- Розмір бульбашки вказує на питому вагу галузі в промисловості регіону

Період – 2013-2022рр. (10 років)

Ступінь спеціалізації за обсягом реалізованої продукції

- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря
- Виробництво харчових продуктів і напоїв та тютюнових виробів
- Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції
- Машинобудування
- Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів
- Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність
- Виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування
- Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування
- Водопостачання; каналізація, поводження з відходами
- Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції
- Добувна промисловість і розроблення кар'єрів

LQ > 1,5

- Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів;
- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря;
- Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції;
- Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність

Спеціалізація Чернівецької області

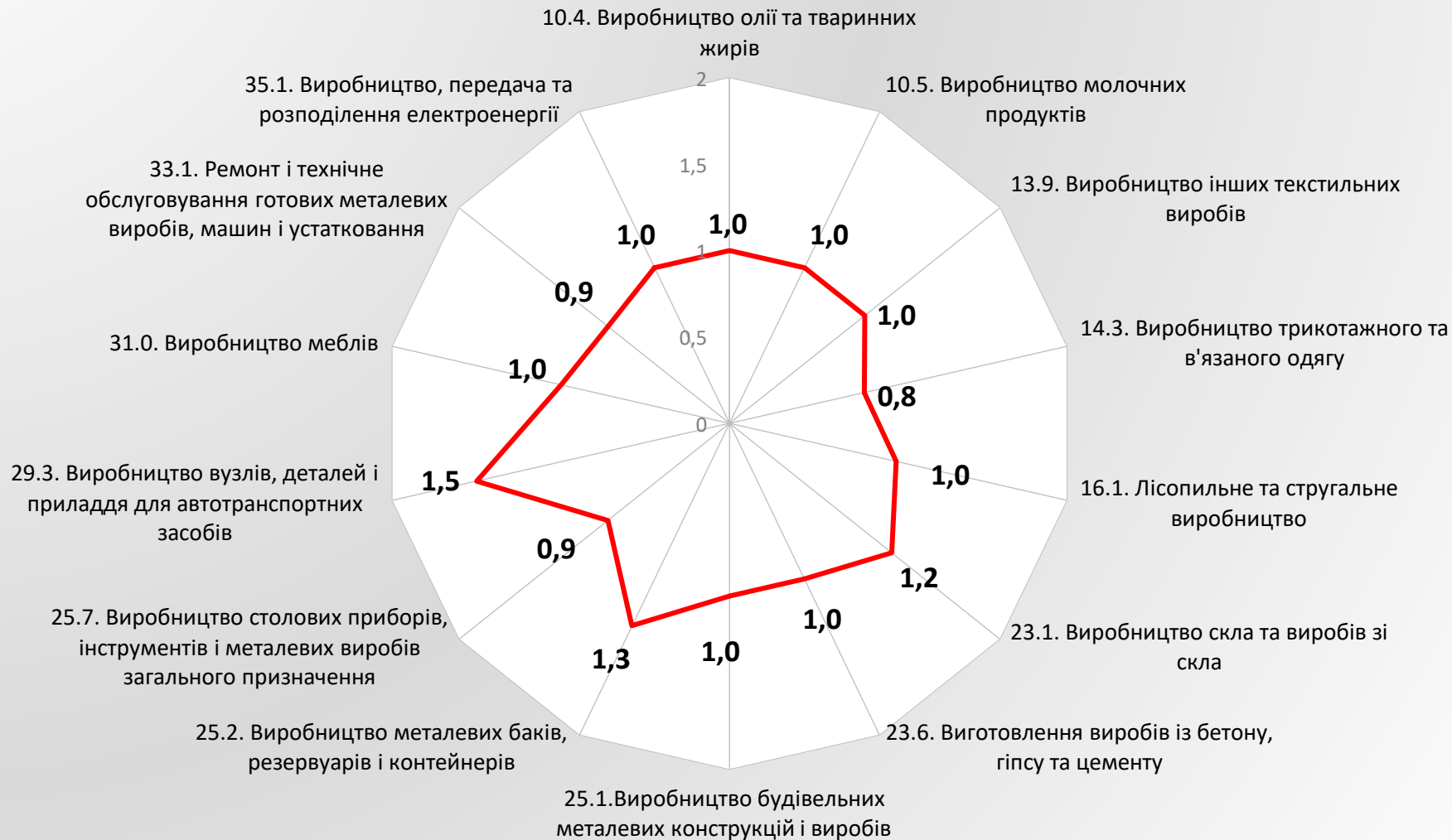
(за темпами зростання випуску окремих розділів видів діяльності промисловості)
середньорічний коефіцієнт зростання/зменшення за 2013-2022 рр.

Спеціалізація Чернівецької області

(за темпами зростання випуску окремих груп видів діяльності промисловості)
середньорічний коефіцієнт зростання/зменшення за 2013-2022 рр.

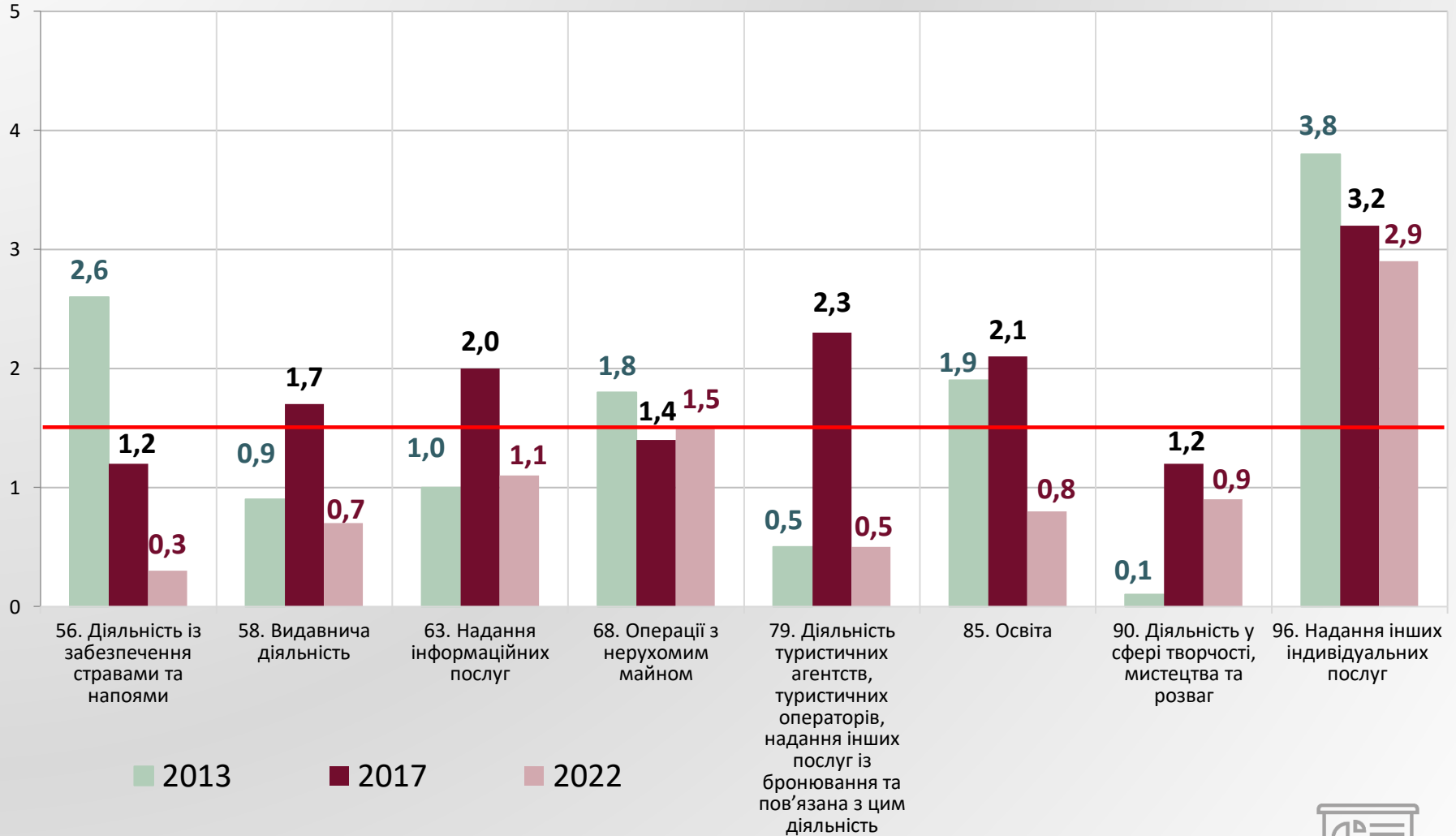

Спеціалізація послуг Чернівецької області

(ступінь спеціалізації за обсягом реалізованих послуг)

Умови:

Коефіцієнт спеціалізації LQ > 1,5 - спеціалізація вище середньої

Експортний потенціал Чернівецької області в 2017 році

Порівняння структури експорту України та Чернівецької області

■ Україна   ■ Чернівецька область

Частка основних товарних груп експорту, відсотків

Експортний потенціал Чернівецької області в 2022 році

Порівняння структури експорту України та Чернівецької області

■ Україна   ■ Чернівецька область

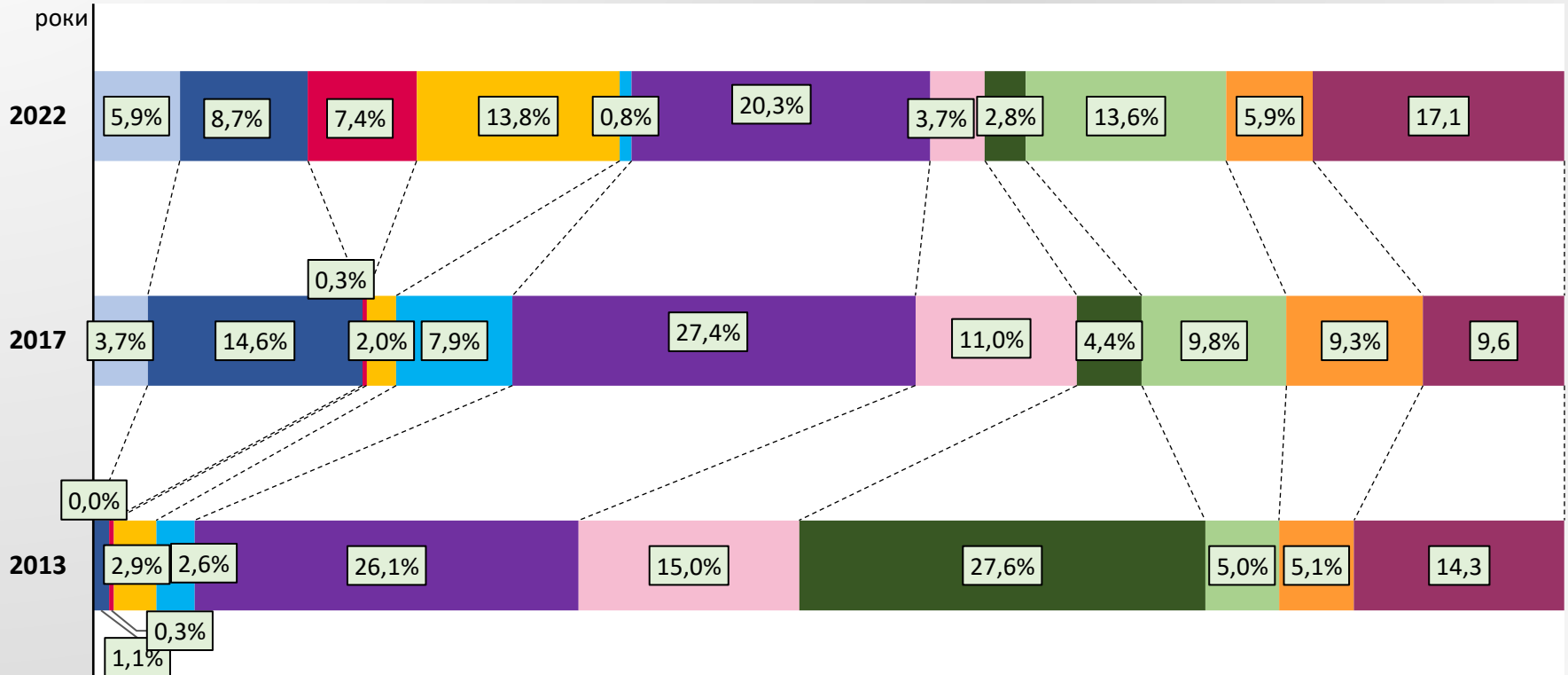

Частка основних товарних груп експорту, відсотків

Експортний потенціал Чернівецької області

Товарна структура експорту (зміна частки основних товарних груп)

- м'ясо та їстівні субпродукти
- їстівні плоди та горіхи
- зернові культури
- насіння і плоди олійних культур
- продукти переробки овочів
- деревина і вироби з деревини
- одяг та додаткові речі до одягу, текстильні
- реактори ядерні, котли, машини
- електричні машини
- меблі
- інші товари

Зростання частки експорту

(у 2022 році порівняно з 2017 роком):

- ✓ насіння і плодів олійних культур – на 11,8 в.п.,
- ✓ зернових культур – на 7,1 в.п.
- ✓ електричних машин – на 3,8 в.п.;
- ✓ м'яса та їстівних субпродуктів – на 2,2 в.п.